

La Ràdio i Televisió de Mallorca (RTM) és notícia perquè el PP vol tancar-la o, si més no, reduir-ne molt l'estructura. En canvi, ningú no diu res de l'altra ràdio i televisió pública, IB3. Per què?

—No ho sé, i m'agradaria saber-ho. Em crida molt l'atenció perquè nosaltres som molt austers. Pensem que amb els diners que l'autonòmica fa els informatius nosaltres fem la ràdio, la televisió, la web, tota l'administració... Mai no hem tingut un forat pressupostari. Sempre hem estat equilibrats. És molt curiós, sí, que aquells que gastam manco siguem en el punt de mira d'alguns.

—**Oficialment, el PP ha informat de res a RTM?**

—No. Ja fa temps que vaig demanar una entrevista amb el senyor [José Ramón] Bauzá per a parlar-ne. Més que res perquè jo pugui donar una explicació als treballadors de quin és el seu horitzó. Això mateix em demanen els industrials que treballen per a Televisió de Mallorca. I no en tinc cap resposta, perquè no sé ben bé què vol el PP.

—**Fa la sensació que el PP vol canviar tot el model àudio-visual balear.**

—Sí, perquè ara assegura que vol tancar RTM, suara que vol privatitzar IB3. En realitat no parla gaire clar perquè no hi ha una sola opinió. És ver que últimament han matisat molt, però tampoc no és que puguem saber què voldria fer en cas de governar.

—**L'actitud del PP en matèria àudio-visual és estrictament balear?**

—No ho pareix. Més aviat sembla respondre a una clau estatal. En l'estratègia general del PP es llança el discurs que sobren moltes despeses públiques i que es podria retallar molt en mitjans de comunicació públics. Però passa que a les Balears la retallada en aquests mitjans ja s'ha fet. Com és prou sabut, IB3 va néixer la passada legislatura i costava més de 100 milions d'euros l'any. Avui dia amb poc més de la meitat d'aquesta quantitat es fa IB3 i RTM. L'esforç d'estalvi és obvi. I, quant a RTM, treballam amb unes quantitats anuals prou sostenibles.

—**Quina mitjana de pressupost ha tingut RTM?**

“El mesurament d'audiències és discutible”

Marisa Goñi (Burlada, Navarra, 1967), periodista, redactora en excedència del *Diario de Mallorca*, és des del 2007 la directora general de Ràdio i Televisió de Mallorca.

MIQUEL PAYERAS

Marisa Goñi, al seu despatx de Ràdio i Televisió de Mallorca.

—Deu milions l'any, dels quals nou i mig són públics i la resta provenen de la publicitat. Treballam amb manco recursos que el 2007 i, així i tot, hem pogut crear trenta llocs de feina nous —ara en tenim 115 en total—, duplicar les hores pròpies de televisió —amb trenta empreses productores amb què contractam— i triplicar les de ràdio, potenciar una web, crear un canal educatiu a la intranet de la conselleria d'Educació i Cultura que posa a l'abast de tots els professors programes nostres que tenen valor pedagògic... Per tant, RTM no és només una televisió, és quelcom més i, sobretot, som un servei públic.

—Amb la crisi econòmica, sembla que el discurs a favor dels mitjans públics passa una mala època...

—No es pot negar que hi ha hagut i hi ha mitjans de comunicació públics que s'han gestionat amb la mà forçada i que han estat partidistes, però no tots som iguals. Quan es parla de mitjans públics manca concretar cada exemple. No es just de generalitzar. Hi ha mitjans, com nosaltres, que fem correctament la nostra funció de servei públic i que, a més, tenim pressupostos equilibrats i assenyats, a més d'un caràcter plural i independent.

—No és massa costós per al contribuent tenir dues ràdios i televisions públiques, com passa a Mallorca amb RTM i IB3?

—No es tracta de si es fa un canal o dos, sinó de quants recursos econòmics es poden destinar a mitjans públics de comunicació àudio-visual i quin rendiment social se n'espera obtenir. En aquests moments IB3 costa manco de seixanta milions i nosaltres deu. Amb aquest diners, que és quasi la meitat dels que es gastaven a la legislatura anterior, fem el doble. A més d'això, és molt important el paper d'IB3 i RTM com a motors del sector àudio-visual balear, que ha nascut trenta anys més tard que en uns altres llocs, però ara es va desenvolupant. És un sector que ara necessita aquesta empenta però que més tard tindrà els seus propis ingressos. Dels pressupostos de RTM la meitat de cada any va destinat al sector privat. Hem ajudat moltes petites i mitjanes empreses i a poc a poc aquestes empreses van fent unes altres feines. Per tant, impulsam

MIQUEL PAYERAS

un sector de futur. Això és part de la missió d'un mitjà públic.

—Les dues televisions públiques creen un nou sector industrial a les Balears, doncs?

—Ajudem a crear-lo, sens dubte. És una activitat industrial que a les Balears abans era mínima, quasi inexistente i que ara comença a tenir pes. Resulta incongruent de dir que hi ha d'haver sectors econòmics —turisme, construcció...— que mereixen inversió pública i uns altres que tenen gran

“Una de les nostres raons d'existir és servir d'instrument de la normalització del català”

futur, com l'àudio-visual, no se'n mereixen. Les televisions públiques hi són, també, per a ajudar aquest sector que té molt de futur. I no es tracta solament de televisió estrictament; pensem en la Film Comission Mallorca, que atreu rodatges publicitaris, televisius i cinematogràfics. Tot això no surt d'un dia per un altre. Necessita suport públic, però no hi ha dubte que és un sector industrial de futur. O un altre exemple: el cineasta Toni Bestard començà a Mallorca; nosaltres l'ajudàrem quan rodava un curtmetratge, va competir als Goya i ara roda un llarg. Aquests petits èxits també són part de la nostra feina. El sector àudio-visual és una part més de la realitat balear i així s'ha de contemplar. Les Balears no podem no tenir una expressió àudio-visual.

—Per ventura manca un model públic àudio-visual, a les Balears?

—En tenim un, de model. Si més no quant a la definició d'àmbits, el model hi és. És el que es va crear la legislatura passada: un canal autonòmic i la possibilitat de canals insulars. A mi no em sembla malament. Pensem que hi ha moltes televisions autonòmiques que tenen més d'un canal. A les Balears pot haver-hi un primer canal general, d'àmbit autonòmic, i uns altres d'àmbit insular, de màxima proximitat, de màxima atenció al món local. Per exemple, nosaltres generam cada any més de 4.000 notícies de pobles, informam i emetem partits d'equips esportius com voleibol, bàsquet, etc. que rarament tindrien sortida en una altra televisió. A més donam sentit a la xarxa de televisions locals —de les quals han sortit professionals de Televisió de Mallorca— i ràdios també locals i municipals. A les ràdios locals, per exemple, els donam la possibilitat de connectar amb Ona Mallorca [la

ràdio pública mallorquina] i emetre en xarxa alguna programació. Aquest model de proximitat no el pot oferir igual una ràdio i televisió autonòmica. Per això hi som nosaltres. Per una altra banda, el fet que en unes altres comunitats tinguin segons o tercers canals autonòmics i aquí no, ens permet que a les Balears existesquin, i, congruentment amb la realitat geogràfica insular, un canal autonòmic i després els insulars. Amb els costos controlats, naturalment, i amb la màxima eficiència en la gestió.

—Però sembla que hi ha partits que volen canviar aquest model, o almanco diuen que tot s'ha de re-pensar.

—Tot es pot canviar, tot és discutible. Ara bé, a vegades se sent dir a algú qualque cosa que... En fi, no sempre els polítics parlen amb coneixement de causa. Fa poc vaig sentir dir a un polític que caldria que tota la programació de RTM es passàs per satèl·lit. Doncs això seria molt car i, a més, si tenim internet i ens hi veuen des de països de tot el món, quin sentit tendria? Són aquestes coses que et fan desconfiar de certes propostes, però en fi: són els polítics que han de crear el model que volen, si és que el que hi ha ara troben que s'ha de canviar.

—Les audiències, tan minses, justifiquen l'existència de televisions públiques a Mallorca i a Balears?

—No crec pas que les audiències hagin de justificar un mitjà públic. Això és per als mitjans comercials. Naturalment que el mitjà públic ha d'interessar. No es tracta pas de fer una programació megaexquisida que ningú no es miri. Ara, no hem d'estar pendants del *share* com si ens hi anés la vida. No és el nostre paper. El mitjà públic ha de ser interessant, però no s'ha obsessionar amb l'audiència.

—RTM interessa els mallorquins?

—Entre televisió, ràdio, internet... ens segueixen al voltant d'unes 100.000 persones el dia. Per tant, crec que es pot dir que som un mitjà que interessa els mallorquins.

—Si sumam la mitjana d'audiència a les Balears d'IB3, TV3 i Televisió de Mallorca és molt baixa. Per què?

—Primer de tot pensam que el mesurament d'audiència és discutible, perquè només hi ha 160 audímetres a Mallorca i 40 a les altres illes. El marge d'error

“No crec pas que les audiències hagin de justificar un mitjà públic”

és alt, i crec que invalida el resultat. La mostra és massa petita. Això a banda, hem de tenir present que hi ha més audiències, com la d'internet, que s'ha de tenir en compte. A més, el fet que els tres mitjans tinguem el català com a llengua vehicular doncs és indubtable que redueix l'univers potencial al qual ens adreçam. Però és que una de les raons de la nostra existència és servir com a instrument per a la normalització del català.

—Fa un temps el Sindicat de Periodistes de les Illes Balears va posar una denúncia per presumpta alteració de les audiències a les Illes. Com està aquesta qüestió?

—El Sindicat de Periodistes va presentar una denúncia davant la fiscalia perquè havia detectat uns audímetres que eren a mans de gent amb interessos àudio-visuals concrets. La fiscalia va arxivar el cas dient que, com que eren casos produïts en diversos moments, durant un ample període de temps, no es podia parlar de trama. No ho compartesc, això, però en fi, ho varen dir.

—Entre manca de confiança per les mostres i sospites sobre l'ús, si més no en algun cas, dels audímetres, per què es continua fent servir aquest sistema de mesurament?

—Perquè no hi ha alternativa. Així que tothom resta pendent de què diuen els famosos audímetres.

—Sou la primera periodista que hi ha al capdavant d'una ràdio i televisió pública a les Balears. Ha estat un handicap o tot el contrari?

—Ser periodista crec que et dona un coneixement prou important per a fer la feina de dirigir una ràdio i televisió pública. Naturalment t'has d'envoltar de bons professionals d'uns altres àmbits per a fer la gestió adequada. En el cas de RTM tenir un equip bo que envolti la direcció periodística ha estat la clau de l'èxit.

Miquel Payeras